مراتب زمان در عوالم مختلف؛ لیلة القدر

(20:36)

ببینید من که تأکید کردم برای عالم انسوت است، برای این است که حتماً از روایات هم بر میآید که مفصّل هم هست؛ لیلة القدر یک حقیقت ملکوتی دارد. آن بالا بالا در رأس هرم وجود است. اما اینکه منافاتی ندارد با اینکه همینطور مراتبش [پایین] میآید می آید تا «تنزّل الملائکة»، در بستر زمان هر سال یک فردی از "تنزل ملائکه" هست. یک عین ثابت دارد، یک طبیعی لیلة القدر دارد، یک وجود سعی در عوالم بالا دارد، یک افرادی از آن در عالم حرکت و زمان دارد. پس منافاتی ندارد آن مسائل لازمانی که دارد، در زمان هم لیلة القدر داشته باشیم. احکام برایش آمده و توضیح دادهاند.

شاگرد: اتصال لازمان به زمان را متوجه نمیشوم. ملکوت عالم به عالم ماده متصل میشود بعد میگوییم این اتصال در لیلة القدر اتفاق میافتد. تنزل الملائکه در لیلة القدر اتفاق میافتد.

استاد: عالم تجرد و عوالم بالا، مراتبی از زمان دارند. این جور نیست که یک دفعه از عالم لازمان طلق به عالم زمان محض بپریم. «وأوحىٰ في كُلِّ سَمَاءٍ أَمرَهَا»[1] را نگاه کنید؛ هر سمائی برای خودش درجاتی از زمان را رسم میکند. ولذا تقسیم میکنند و میگویند ایام ربوبی و ایام الوهی. روز پنجاه هزار سال به چه صورت است؟ «تَعرُجُ المَلَـٰئِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيهِ فِي يَومٍ كَانَ مِقدَارُهُ خَمسِينَ سَنَةً»[2]؛ یک زمانی داریم که واحد شمارشش پنجاه هزار سال است. در این آیه شریفه می گوید:

«وَإِنَّ يَوماً عِندَ رَبِّكَ كَأَلفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ»[3]؛ - که می گویند: الوهی - یک روز هزار سال است. یعنی به واحد آن زمان. .لذا قبل از آیه «و اوحی» دارد: «وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِن فَوقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقوَاتَهَا فِي أَربَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ، ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَضَاهُنَّ سَبعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَومَينِ وَأَوحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمرَهَا». این «اوحی» را داشته باشید، در کنارش ضمیمه کنید: «يُدَبِّرُ الأَمرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الأَرضِ ثُمَّ يَعرُجُ إِلَيهِ فِي يَومٍ كَانَ مِقدَارُهُ أَلفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ»[4]؛ تدبیری از عالم بالا صورت می گیرد، در یک روزی که هزار سال است. امر هم از این سماوات پایین می آید؛ «وأوحىٰ في كُلِّ سَمَاءٍ أَمرَهَا». در مضمون خود آیه شریفه اشاره بود ای در روایت بود که حضرت فرمودند: سماءٌ سماءٌ به ترتیب، نزول امر می شود. هر سمائی بعد از سماء بالاتر.

البته این بحث ها، بحث های کلامی است. علی ای حال گویا این در فضای فقه مفروغ عنه است که ما در عالم زمان، شب قدر داریم. ارتباطش و خصوصیاتش جای خودش باشد. مباحثش گسترده است.

[1] فصلت ۱۲

[2] المعارج۴

[3] الحج۴۷

[4] السجده ۵

بازبینی #1
ایجاد شده 29 ژانویه 2026 15:51:28 توسط ... .
به روزرسانی شده 29 ژانویه 2026 15:52:03 توسط ... .